

vi lever, paa mange Maader bliver lagt Beslag paa Statskassen, og at det derfor vil være vanskeligt at faa Bevillingen paa indeværende Aars Finanslov, men jeg vil saa indtrængende som muligt opfordre den højtærede Minister og det ærede Finansudvalg, naar det kommer saa vidt, da at lade denne Bevilling komme paa næste Aars Finanslovsforslag, thi det vil maaske nok blive vanskeligt at opretholde det privat tegnede store Bidrag, naar Sagen staar hen i det uvisse. Naar der derimod kan — og derom nærer jeg ingen Tvivl — gives et Tilsagn om, at en Bevilling kan forventes i Fremtiden, vilde man allerede nu kunne begynde paa Bygningen af den nye Kirke, og man vil da ogsaa her opnaa det, der flere Gange har været Tale om i det høje Ting, at skaffe Arbejde til en stor Mængde Mennesker. Ogsaa paa denne Plads af Landet vil Arbejdsløsheden vel nok desværre vise sig lige saa godt som paa andre Steder. Det er derfor mit Haab, at den højtærede Minister for Kirke- og Undervisningsvæsenet vil tage sig velvilligt af denne Sag og give Tilsagn om, at den vil blive bragt i Orden, saa snart ske kan.

En anden Sag, som jeg vil tillade mig at tale om, er det paa Finansloven opførte Bidrag paa 15,000 Kr. til kommunale Efterskoler eller Fortsættelsesskoler. Dette Bidrag er jo betinget af, at det er Dagundervisning. Det er en stor og god Tanke at tage Sigte paa at give den konfirmerede Ungdom en Fortsættelsesundervisning, men jeg vil pege paa Vanskeligheden for Landkommunerne ved at faa Støtte af de paa Finansloven anviste Bidrag. For Købstæderne og navnlig de større Byer er det ikke vanskeligt at realisere Tanken om en saadan Skole. Der er mange Lærere, ja, i en større By endog mange studerende, som man for en Timeløn let kan faa til at undervise ved en saadan Skole, og der er let Adgang til Lokaler o. s. v. Helt anderledes er Forholdet i Landkommunerne. De Lærere, der er der, har deres Anvendelse i Børneskolen. Lokaler er det ogsaa vanskeligt at faa til saadant Brug, men især vil det være vanskeligt at skaffe Lærere. Dertil kommer, at en saadan Dagskole paa Landet foreløbig meget vanskeligt vil faa den fornødne Tilslutning.

Maaske kan Ønsket om Ungdommens videre Undervisning og Oplysning blive saa stærkt, at det kan ske. Det forekommer mig ganske vist, at i Vintermaanederne December, Januar og Februar kunde det nok med lidt god Villie ordnes saaledes, at de unge kan gaa paa en Dagskole. Men enten maatte vi saa have overflødige Lærere ved Børneskolen, eller ogsaa maa det hele gaa i Staa, for vi kan ikke tænke os at have lønnede Lærere for at undervise nogle faa Timer nogle faa Maaneder i Aaret.

Jeg vil derfor antyde, at jeg tror, vi vilde komme et godt Stykke frem ad Vejen, hvis det kunde lykkes os at slaa til Lyd for Aftenskolerne paa Landet. Som Forholdene ligger, er Aftenskolerne det naturlige for Landets Vedkommende. Man har dertil Lærere og Skoler, der kan bruges, og jeg nærer ingen Tvivl om, at de fleste af Lærerne og Lærerinderne med Glæde vil paatage sig et Arbejde i en Aftenskole, naar det bliver paaskønnet af Befolkningen. De maatte for deres Arbejde faa rimelig og rigelig Betaling, for jeg ved godt, at Aftenskoleundervisningen vilde blive Ekstraarbejde for de Lærere, der har Arbejde om Dagen, og jeg kan ogsaa tænke mig, at der kan være ældre Lærere, som daarlignende kunde paatage sig det. I de fleste Kommuner er der imidlertid flere Lærere og Lærerinder, og der var da ikke det mindste i Vejen for, at de skiftevis arbejdede ved en Aftenskole. Det vilde vist nok skabe Interesse hos Eleverne, naar Lærerkræfterne blev flere og Undervisningen dermed mere alsidig. Jeg er glad ved, at Tanken om den konfirmerede Ungdoms fortsatte Undervisning er kommet frem, for den Tid er dog forbi, da det, som der er blevet sagt, kunde siges om en, at naar han ikke kunde bruges til andet, kunde han blive Landmand. Saadan er Forholdet ikke længere. Nu skal en dygtig Landmand have en ret alsidig Uddannelse, han skulde bl. a. gerne kende noget til Fysik og Kemi.

Det ser maaske lidt smaat ud, naar jeg her nævner Aftenskolerne paa Landet og deres Betydning, men jeg vil dog sige, at det er ikke altid det smaa, man skal foragte. Jeg har selv som ungt Menneske gaet i en Aftenskole, og jeg har og-